

Mirka Soinikoski vihr ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä ratalain mukaisen yleissuunnitelman laatimiseen Riihimäki—Tampere-rataosalla (10 000 000 euroa)

Eduskunnalle

Pääradalla Keravan ja Tampereen välisellä rataosuudella tehtiin vuonna 2019 yli 5 miljoonaa matkaa. Päärata on myös elinkeinoelämän kuljetusten toimivuuden kannalta tärkeä valtasuoni. Riihimäki—Hämeenlinna—Tampere-rataosalla vuosittaiset tavaraliikenteen kuljetusmäärät ovat koko ajan kasvamassa ja ovat nyt tasoa viisi miljoonaa tonnia vuodessa.

Pääradan kehittäminen on Kanta-Hämeen kaltaiselle pendelöintimaakunnalle erittäin tärkeä kehittämisen painopiste. Pääradan palvelutaso ja Helsinki—Tampere-rataosan välityskyvyn merkittävä parantaminen on Kanta-Hämeen saavutettavuuden, elinvoimaisuuden ja asukkaiden työmatka- ja asiointiliikkumisen kannalta erityisen ratkaisevaa. Yhteyksien tulee olla toimivia, jotta työssäkäyntialueita ja osaamisen liikkuvuutta voidaan edelleen kehittää. Tuhannet ihmiset Kanta-Hämeestä ja pääradan varrelta käyvät päivittäin työssä pääkaupunkiseudulla tai Tampereen suunnalla. Pääradan kyky välittää junaliikennettä on avainasemassa ihmisten arkiliikkumisen toimivuudelle koko yhteysvälillä Tampereelta Helsinkiin. Ilman pääradan riittävää raidekapasiteettia tällä eteläisellä osuudella päärata ei pysty välittämään junaliikennettä myöskään pohjoisesta, lännestä eikä idästä. Pääosa Suomen junaliikenteen paremmasta toimivuudesta on kiinni yhteysvälistä Tampere—Helsinki.

Päärata on elinkeinoelämän tavarakuljetusten toimivuuden kannalta tärkeä valtasuoni. Tavaraliikenteen yhteensovittaminen muun junaliikenteen sekaan on haastavaa jo nykytilanteessa. Esimerkiksi Äänekoski—Vuosaari-junat oli vaikeaa sijoittaa rataosalle.

Välille Helsinki—Tampere pääradan kehittämisen suunnitteluun on valtion lisätalousarviossa 19.6.2019 osoitettu yhteensä 11 miljoonan euron määräraha. Summasta 1,5 miljoonaa euroa on varattu ohituspaikkojen suunnitteluun ja 8 miljoonaa euroa Riihimäki—Tampere-rataosan kolmannen raiteen yleissuunnitteluun ja ympäristövaikutusten arviointiin. Suunnittelutyö jo osoitetulla määrärahalla tulee toteuttaa heti.

Pääradan lisäraiteet on todettu tarpeellisiksi. Ilman lisäraiteita rataosa ei tulevaisuudessa kykene välittämään sille tulevaa junaliikennettä (Riihimäki—Tampere-rataosan tarveselvitys, Liikennevirasto 1/2018). Pääradan suunnittelun edistäminen onkin hyvin tärkeätä, ja se luo edellytykset radan välityskyvyn parantamiselle. Junaliikenteen kasvun mahdollistaminen Suomen pääradalla on ilmastotavoitteiden mukaista.

Talousarvioaloite TAA 341/2021 vp

Yleissuunnitelmassa tulee varautua kahden lisäraiteen rakentamiseen nykyisen ratalinjauksen mukaiseen ratakäytävään.

Eduskunnan vuonna 2019 lisätalousarviossa myöntämän määrärahan lisäksi tarvitaan lisärahoitusta, jotta yhteysväli voidaan suunnitella siten, että siinä varaudutaan yhteensä neljään raiteeseen. Suomen tulee huolehtia myös EU:n CEF-rahoituksen hakemisesta heti hakujen alkuvaiheessa.

Esittäessään tämän aloitteen Hämeen vaalipiirin kansanedustajat edellyttävät, että liikenne- ja viestintäministeriö käynnistää eduskunnan vuonna 2019 osoittaman määrärahan mukaisesti ratalain mukaisen yleissuunnitelman laatimisen Riihimäki—Tampere-rataosalle.

Tämä aloite on tehty yhteistyössä Hämeen liiton ja Hämeen vaalipiirin kansanedustajien kanssa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 10 000 000 euroa momentille 31.10.77 ratalain mukaisen yleissuunnitelman laatimista varten pääradan Riihimäki—Tampere-rataosalle.

Helsingissä 8.10.2021

Mirka Soinikoski vihr
Timo Heinonen kok
Pauli Kiuru kok
Päivi Räsänen kd
Hilkka Kemppi kesk
Sanni Grahn-Laasonen kok
Tarja Filatov sd
Jari Ronkainen ps
Rami Lehto ps
Mika Kari sd
Johannes Koskinen sd
Kalle Jokinen kok
Arto Satonen kok
Sofia Vikman kok
Jari Kinnunen kok
Lulu Ranne ps
Jouni Ovaska kesk